

Maanuwaalii Leenjii Misooma Avokaadoo (Persea Americana)

**Qajeelcha
Haala
Mijeessitootaa**

**Leenjii
Ogeessota
Naannoo,
Godinaa fi
Aanaatiif kan
qophaa'e**

**Maanuwaalii
Leenjii
Misooma
Avokaadoo
(Persea
Americana)**

**Qajeelcha
Haala
Mijeessitootaa**

**Leenjii
Ogeessota
Qonnaa
Naannoo,
Godinaa fi
Aanaatiif kan
qophaa'e**

Baafata

Hiikaa Mallattoolee	i
Ergaa Haala Mijeessaaf	ii
Ajandaa Leenjii	iii
Seensa	1
Faayidaa fi Haala mijataa Oomisha Avokaadoo	3
Gosaa fi Akaakuu Avokaadoo	4
Mala Walhormaata fi Poolineeshinii Avokaadoo	5
Hojimaata foyya'aa misooma avokaadoo	7
Eegumsaa misooma avokaadoo	9
Sassaabbii fi Qabiinsa oomisha sassaabbii boodaa	11
Haala gabaa mijeessuu	12
Dhimmoota Hunda galeeyyii (cross cutting issues)	13
DUUKA DEEMTUU: Unka gamaaggama leenjii	14

Hiikaa Mallattoolee

Icon	Meaning
	Steps in the process
	Facilitator presents and participants are encouraged to ask questions
	Group activity/discussion
	Questions to be asked by facilitator
	Groups' present back their discussions using flip chart paper
	Main points/summary
	Facilitator tip
	Exercise
	Best Practice

Ergaa Haala Mijeessaaf

Kaayyoon qajeelcha leenjistootaa kanaa leenjiin misooma Avokaadoo akkaataa qajeelfama ijaarsa dandeettii Sagantaa Guddina Qonnaatiin sadarkaa ol-aanaatti akka raawatamu deggeruudhaafi. Dokumentiin kun malaa fi tooftaa haala mijeessitoonni leenjii gahaa ta'e kan ittin kennanii fi hojjetanii agarsiisuus kan of keessaa qabuu dha.

Qajeelchi leenjistootaa kun leenjii hirmaachisaa fi muuxannoo irratti hundaa'e kennuuf gargaara. Dabalataanis leenjiin sadarkaa aanaatti geggeeffamu qulqullina barbaadamuun akka kennamuuf ni deggera. Dokumentiin kun maanuwaalii leenjii utuu hin ta'in kallattii agarsiisuuf kan tajaajilu dha. Haala mijeessitooti ogummaa qaban wajjin wal simsiisuudhaan tooftaalee haala mijeessanii fi leenjisan hojiirra oolchuuf gargaara. Haala mijeessitooti leenjii kennuun dura qajeelcha kana hubachuudhaan itti fayyadamuu qabu.

Qabxii guddaan haala mijeessitooti hubachuu qaban bu'aa leenjii walii galaa fi barumsa kutaa tokko tokkoo irraa eegamu irratti xiyyeeffachuu dha. Kutaa leenjii tokkoo tokkootti osoo hin seeniin dura gaaffilee ijoon gaafatamuu qaban: bu'aan leenjicharraa eegamu maalii? Hirmaattotni leenjichaa maal gochuu qabuu? Hirmaattotni maal baruu/beekuu qabuu? Kan jedhuu dha.

Qajeelchi leenjistootaa kun kan boocame/qophaa'e sadarkaalee muuxannoon barachuu (ERGA) arfan (Muuxannoo, waan hubatan ibsuu, haala qabatamaa naannoo wajjin walitti fiduu, fi hojiitti jijjiiruu) irratti hundaa'uudhaani. Marsaan muuxannoon barachuu kun duudhaalee barumsa ga'eessotaa irratti hundaa'a. Tokko tokkoon sadarkaa muuxannoon barachuu (ERGA) kutaalee sammutiin (sensory, temporal lobe, prefrontal cortex, and motor cortices) kan wal qabatu ta'a. Dabalataanis ga'eessotni karaa lamaanuu gochaa fi muuxannoo irraa akka baratan dhugoomsa. Haaluma Kanaan baratootni hundi haala addaa itti barachuu danda'an (learning style) akka qaban hubachuun barbaachisaa dha.

Gamaaggama leenjii:

Foormiin gamaaggama leenjii kanatti hidhamee jiru haala mijeessitootni sirriitti leenjii akka gamaaggamaniif ni gargaara. Foormiin kun kutaa lama qaba:

Kutaa A: barbaachisummaa, hojiirra oolmaa fi bu'a qabeessummaa.

Kutaa B: haala mijeessaan duub-deebii hirmaattotarraa kenname irratti hundaa'uudhaan fooyya'iinsa walirraa hin citne akka godhuuf gargaara.

Ajandaa Leenjii

Mata duree	Hanga yeroo	Yeroo
Guyyaa 1^{ffaa}		
Hirmaattota galmeessuu	Daqiiqa 10	2:30-2:40
Sirna Baniisa	Daqiiqa 15	2:40: 2:55
Haala leenjii mija'aa uumuu	Daqiiqa 50	2:55-3:35
Faayidaa fi Haala mijataa Oomisha Avokaadoo	Daqiiqa 55	3:35-4:30
Boqonnaa Shaayee/Bunaa		4:30-5:00
Faayidaa fi Haala mijataa Oomisha Avokaadoo	Daqiiqa 30	5:00-6:00
Gosaa fi akaakuu avokaadoo	Daqiiqa 30	6:00-6:30
Laaqana		6:30-8:00
Gosaa fi akaakuu avokaadoo	Daqiiqa 90	8:00-9:30
Mala Walhormaata Avokaadoo	Daqiiqa 60	8:30-9:30
Boqonnaa Shaayee/Bunaa		9:30-10:00
Mala Walhormaata Avokaadoo	Daqiiqa 75	10:00-11:15
Gamaaggama oolmaa guyyaa	Daqiiqa 15	11:00-11:15
Guyyaa 2^{ffaa}		
Rikaappii	Daqiiqaa 20	2:30-2:50
Hojimaata foyya'aa misooma avokaadoo	Daqiiqa 100	2:50-4:30
Boqonnaa Shaayee/Bunaa		4:30-5:00
Hojimaata foyya'aa misooma avokaadoo	Daqiiqa 90	5:00-6:30
Laaqana		6:30-8:00
Hojimaata foyya'aa misooma avokaadoo	Daqiiqa 90	8:00-9:30
Boqonnaa Shaayee/Bunaa		9:30-10:00
Eegumsaa misooma avookaadoo	Daqiiqa 75	10:00-11:15
Gamaaggama oolmaa guyyaa	Daqiiqa 15	10:00-11:15
Guyyaa 3^{ffaa}		
Riikaappii	Daqiiqa 20	2:30-2:50
Sassaabbii fi Qabiinsa oomisha sassaabbii boodaa	Daqiiqa 100	2:50-4:30
Boqonnaa Shaayee/Bunaa		4:30-5:00
Gabaa Oomisha Avokaadoo	Daqiiqa 60	5:00-6:00
Dhimmoota Hunda galeeyyii (cross cutting issues)	Daqiiqa 60	6:00-7:00
Laaqana		7:00 -8:00
Daawwanaa Dirree fi gaabaasa Dirree		8:00-11:00

Guyyaa 1^{ffaa}

Kutaa	Seensa
Mata duree	Haala leenjii mija'aa uumuu
Meeshaalee barbaachisan	Fliip chaartii, maarkerii, pilaasterii, PPP (PowerPoint presentation)
Yeroo jalqabbii	2:55 (daqiiqaa 50)
Kayyoo kutaa kanaa	Hirmaattotni: <ul style="list-style-type: none"> • Haala leenjii mija'aa ni uumu. • Mari'achuu fi miira garee uumuu (Build dialog and set the group dynamics)

Tartiiba 1: Hirmaattota simachuu: Hirmaattotni maqaa, gahee hojii, dhaabbata keessaa hojjetan, bakka hojii fi muuxannoo hojicharratti qaban akka ibsaniif carraa kenniif.

Haala mijeessuu sadarkaa isaa eega akka ta'uuf qabxiwwan armaan gadiitti xiyyeeffadhu:

1. Yeroodhaan eegaluu fi yeroo boqonnaa shaayee fi laaqanaa kabajuu,
2. hirmaachisuu fi gahee hojii kennuufii,
3. gahee hojii hirmaattotaa ifa taasisi.
4. kutaa hunda kaayyoo ibsuudhaan eegali; xumura irratti gudunfi.

Tilmaama Yeroo kennamee: **Nama tokkoof Sekoondii 30**

Tartiiba 2: Ittiin lixa (Ice breaker):

Hirmaattotni shaakala armaan gadii keessaa tokko haa filatan.

Filannoo 1: Maqaa fi maq-ibsa Yeroo: **daqiiqaa 20**

Hirmaataan maq-ibsa haala inni keessa jiruu fi waan itti dhagaa'amu ibsuu danda'u yaadee haa qopheeffatu. Qubeen jalqabaa maq-ibsi filamuu qubee jalqabaa maqaa hirmaataa waliin tokko ta'uu qaba. "I'm Henri and I'm happy". Or, "I'm Almaz and I'm amazing." Maq-ibsa sana jechaa gocha isa ibsu agarsiisuu ni danda'u.

Filannoo 2: Sababiin si jaalladhuuf Yeroo: **daqiiqaa 20**

Hirmaattotni bifa geengootiin dhaabbatanii nama mirga isaanii jiru irraa waan jaallatan tokko akka dubbatan gaafadhu. Dursanii akka itti yaadan taasisi.

Tartiiba 3: Seerota kabajamuu qaban: Hirmaattotni leenjii irratti seera eegamuu qabu akka tarreessan gaafadhu.

Seerota armaan gadii hammachuu danda'a:

- Waliin dudubbachuu (Dialogue)
- Hundi ni barsiisa/hundi ni barata (hundi keenya beekumsa barbaachisaa waan qabnuuf walirraa baranna)
- Garaa garummaan yaadaa rakkoo miti
- Gochaan barachuu
- Nama irratti utuu hin taane yaada irratti xiyyeefachuu (Hard on issues; soft on people)

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 10**

Tartiiba 4: Gahee hojii yeroo leenjii (kan hirmaattotaa) (**Daqiiqaa 5**):

Haala mijeessaan gaheewwan hojii leenjicha fixaan baasuuf barbaachisan ni ibsa. Haala mijeessaan hirmaattota waliin ta'uudhaan gahee hojii adda baasuun hirmaattotaaf akka qoodamu ni taasisa. Gaheewwan hojii gurguddoon kan armaan gadiiti:

- *Garee gamaaggama oolmaa guyyaa fi cuunfaa guyyaa (Evaluation and recap team)*
- *Garee yeroo ta'atu*
- *Garee baacoo (Energizer team)*

Akkaataa gabatee armaan gadiitti hirmaattotaan walii galii barreessi.

Gahee hojii	Guyyaa 1ffaa	Guyyaa 2ffaa	Guyyaa 3ffaa
Gamaaggama oolmaa guyyaa fi cuunfaa guyyaa	WD WB	WD WB	WD WB
Yeroo eegduu	WD WB	WD WB	WD WB
Baacoo (Energizer)	WD WB	WD WB	WD WB

Tartiiba 5: waa'ee loojistikii fi itti fayyadama yeroo shaayee fi laaqanaa ibsi.

Tartiiba 6: Hirmaattoti leenjii kara irraa maal akka eegan (expectation) gaafadhuu fliip chaartii irratti barreessii, dhuma irratti kaayyoo kutaa sanaa wajjin wal bira qabii ilaali. Tilmaama Yeroo: **Daqiiqaa 5**

Tartiiba 7: Silaayidii waa'ee kaayyoo leenjii fi ajandaa leenjii ibsu dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 5**

Kutaa	Tokko
Mata duree	Faayidaa fi Haala mijataa Oomisha Avokaadoo
Meeshaalee barbaachiisan	Fliip chaartii, markerii, pilaasterii, PPP (PowerPoint presentation)
Yeroo jalqabbii	3:45 (Daqiiqaa 115)
Kaayyoo leenjiiichaa	Xumura kutaa kanaa irratti hirmaattonni leenjii kanaa faayidaa fi haala mijataa oomisha avokaadoo ni ibsu. (Daqiiqaa 5)

Ibsa Gabaabaa

Ibsa gabaabaa haala mijataa avoocadoo dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 5**

Yaada Bu'uuraa

Yaada bu'uuraa kutaa kana keessatti argaman ilaalchisee hirmaattota gaafadhuutii yaada isaanii irraa fuudhi (**Brainstorming**). Kana booda silaayidii qophaa'e dhiheessi.

Tilmaama Yeroo: **Daqiiqaa 10**

Tartiiba 1^{ffaa} Faayidaalee Avokaadoo

Faayidaalee Avokaadoo hirmaattota **garee 5tti** qoodiitti mariisii. Hirmaattoti akka dhiheessan taasisi. Kana booda silaayidii qophaa'e dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 35**

Tartiiba 2^{ffaa} Qabiyyee Sirna nyaataa

Qabiyyee nyaataa avokaadoon qabu hirmaattoota gaaffii fi deebiin akka irratti mari'atan taasisi (**Brainstorming**). Kana booda Silaayidii waa'ee kanaaf qophaa'e dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 30**

Tartiiba 3^{ffaa}: Haala qilleensaa misooma avokaadoof mijataa ta'e hirmaattota gaafadhu (Brainstorming). Yaada hirmaattotaa filip chaartii irratti barreessi. Silaayidii qophaa'e dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 30**

Tartiiba 4^{ffaa}: Gudunfaa kutaa kanaa yaadawwan ijoo ta'an gabaabsii dhiheessi. Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 5**

Kutaa	Lammaffaa
Mata duree	Gosaa fi Akaakuu Avokaadoo
Meeshaalee barbaachisan	Fliip chaartii, maarkerii, pilaasterii, PPP (PowerPoint presentation)
Yeroo jalqabbii	6:00 (Daqiiqaa 120)
Kaayyoo kutaa kanaa	Dhuma kutaa kanaa irratti hirmaattotni: <ul style="list-style-type: none"> Xumuraa kutaa kanaa irratti hirmaattonni leenjii kanaa ka'uumsa, gosaa fi amaloota akaakuu avokaadoo ni ibsaani (Daqiiqaa 5)

Ibsa Gabaabaa

Silaayidii dhiheessuudhaan gosoota fi akaakuu avokaadoo akka addunyaatti beekamaanii fi biyya keenyaa keessa jiraan ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 10**

Yaada Bu'uuraa

Yaada bu'uuraa kutaa kana keessatti argaman ilaalchisee hirmaattota gaafadhuu yaada isaanii irraa fuudhi. Kana booda silaayidii qophaa'e dhiheessii gabaabsii ibsi.

Tilmaama Yeroo: **Daqiiqaa 20**

Tartiiba 1^{ffaa}: Hirmaattoti lama lamaan (Think-Pair-Share) gosootaa fi akaakuuwwan avokaadoo naannoo isaaniitti argaman adda baasuudhaan akka ibsan taasisi. Yaada hirmaattotaa filip chaartii irratti barreessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 20**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii waa'ee gosootaa fi akaakuuwwan avokaadoo irratti qophaa'e dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 55**

Tartiiba 3^{ffaa}: Guduunfaa

Gudunfaa kutaa kanaa gabaabsii yaada ijoo ta'an dhiheessi

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 10**

Kutaa	Sadaffaa
Mata duree	Mala Walhormaata fi Poolineeshinii Avokaadoo
Meeshaalee barbaachisan	Fliip chaartii, markerii, pilaasterii, PPP (PowerPoint presentation)
sa'aattii jalqabbii	8:30 (Daqiiqaa 135)
Kaayyoo kutaa kanaa	Xumura kutaa kanaa irratti hirmaattonni leenjii kanaa, <ul style="list-style-type: none"> • Haala poleeneeshii, Maloota walhoru biqiltuun avokaadoo, faayidaa fi miidhaa maloota biqiltuun avokaadoo ittiin walhoruu danda'u addaan baasuun ibsuu ni danda'u. Daqiiqaa 5

Ibsa Gabaabaa

Silaayidii dhiheessuudhaan mala wal hormaataa fi polineeshenii avokaadoo ilaalchisee ibsa gabaabaa dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 10**

Yaada Bu'uuraa

Yaada bu'uuraa kutaa kana keessatti argaman ilaalchisee hirmaattota gaafadhuu yaada isaanii irraa fuudhi. Kana booda silaayidii qophaa'e dhiheessii gabaabsii ibsi.

Tilmaama Yeroo: **Daqiiqaa 15**

Mala Walhormaata Avokaadoo:

Tartiiba 1^{ffaa}: Akkaataa avokaadoo ittii wal-horsiisan hirmaattota gaafadhuutii "brainstorming" yaada hirmaatootni akka maddisiisuudhan waltajjiif akkaa dhiyeessaan taasiisi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 15**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii wal hormaata avokaadoo irratti qophaa'e dhiheessuun ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 35**

Haala Polineeshinii (Polination) Biqiltuu Avokaadoo:

Tartiiba 1^{ffaa}: Hirmaatootni gosa polineeshanii biqiltuu avokaadoo irratti lama lamaan mari'atanii akka ibsan (Think-Pair-Share) taasii. Yaada hirmaattotaa filip chaartii irratti barreessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 20**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii polineeshenii avokaadoo irratti qophaa'e dhiheessuun ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 30**

Guduunfaa: Gudunfaa kutaa kanaa Haala wal-hormaataa fi Polineeshinii avokaadoo gabaabsii yaada ijoo ta'an dhiheessi

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 10**

Guyyaa 2^{ffaa}

Kutaa	Afur
Mata duree	Hojimaata foyya'aa misooma avokaadoo
Meeshaalee barbaachisan	Fliip chaartii, maarkerii, pilaasterii, PPP (PowerPoint presentation)
Yeroo jalqabbii	2:50 (Daqiiqaa 280)
Kaayyoo kutaa kanaa	Xumura kutaa kanaa irratti hirmaattonni leenjii kanaa, <ul style="list-style-type: none"> Hojimaata fooyya'aa avokaadoo iddoo buufata biqiltuu filuu hanga kunuunsa dhaabbiin boodaa gaggeeffamu addaan baasuu fi ibsuu ni danda'u. (Daqiiqaa 5)

Ibsa Gabaabaa

Silaayidii dhiheessuudhaan Hojimaata foyya'aa misooma avokaadoo avokaadoo ilaalchisee ibsa gabaabaa dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 10**

Yaada Bu'uuraa

Yaada bu'uuraa kutaa kana keessatti argaman ilaalchisee hirmaattota gaafadhuu yaada isaanii irraa fuudhi. Kana booda silaayidii qophaa'e dhiheessii gabaabsii ibsi.

Tilmaama Yeroo: **Daqiiqaa 15**

Iddoo Buufata Biqiltuu filachuu, hundeessuu fi Kunuunsuu

Tartiiba 1^{ffaa}: Hirmaattota garee 5tti qooduudhaan ulaagaa filannoo Iddoo buufata biqiltuu, fi Kunuunsa biqiltuudhaaf godhamuu qabu adda baasanii filiip chaartii irratti barreessaani akkaa dhiyeessaan taasii.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 25**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii waa'ee iddoo buufata biqiltuu filachuu, hundeessuu fi Kunuunsuuf qophaa'e dhiheessuudhaan ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 90**

Biqiltuu diqaalomsuu:

Tartiiba 1^{ffaa}: Hirmaattota nama lama lamaan qooduudhaan tartiiba biqiltuu diqaalomsuu akka tarreessanii ibsan taasisi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 20**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii qophaa'e dhiheessuudhaan ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 30**

Tartiiba 3^{ffaa}: Qaama biqiltuu ija kennu akkaataa itti qopheessan hirmaattotatti agarsiisi. Tartiiba diqaalomsuu dhuma leenjii irratti dirree ba'anii akka shaakalan itti himi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 15**

Boolla qopheessuu, dhaabuu fi kunuunsuu:

Tartiiba 1^{ffaa}: Haala dhaabbii fi kunuunsa avokaadoo ilaalchisee hirmaattoti yaada akka kennan taasisii yaada isaanii filip chaartii irratti barreessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 15**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii haala dhaabbii fi kunuunsa avokaadoo irratti qophaa'e dhiheessuudhaan ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 35**

Gudunfaa: Yaadota kutaa kana keessatti ibsaman gabaabsii gudunfaa dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 10**

Kutaa	Shan
Mata duree	Eegumsaa misooma avokaadoo
Meeshaalee barbaachisan	Fliip chaartii, maarkerii, pilaasterii, PPP (PowerPoint presentation)
Yeroo jalqabbii	Daqiiqaa 75
Kaayyoo kutaa kanaa	Xumuraa kutaa kanaa irratti hirmaattonni leenjii kanaa, <ul style="list-style-type: none"> • Aramaa, gosoota dhukubootaa fi ilbiisota avokaadoo miidhanii addaan baasuun ibsuu danda’uu • Maloota too’annoo fi ittisuu ilbisoota avokaado hubachuun fi ibsuun ni danda’uu (Daqiiqaa 5)

Ibsa Gabaabaa

Silaayidii dhiheessuudhaan hojjimaata foyya’aa misooma avokaadoo ilaalchisee ibsa gabaabaa dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 10**

Yaada Bu’uuraa

Yaada bu’uuraa kutaa kana keessatti argaman ilaalchisee hirmaattota gaafadhuu yaada isaanii irraa fuudhi. Kana booda silaayidii qophaa’e dhiheessii gabaabsii ibsi.

Tilmaama Yeroo: **Daqiiqaa 10**

Tartiiba 1^{ffaa}: Hirmaattota garee 5tti qooduudhaan tooftaa aadaadhaan aramaa, ilbiisotaa fi dhibee itti to’atamu adda baasanii akka dhiheessan taasisi. Yaada isaanii filip chaartii irratti barreessaani akkaa dhiyeessaan taasi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 25**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidoota waa’ee to’annoo aramaa, ilbiisaa fi dhibee avokaadoo dhiheessuun ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 20**

Tartiiba 3^{ffaa}: Guduunfaa

Walii galaatti to’annoo aramaa, ilbiisotaa fi dhibee avokaadootiif kutaa kana keessatti qabxiwwan dhihaatan cuunfuudhaan dhimmoota ijoo ta`aan gabaabinaan dhiyeesuun xumuri.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 5**

Guyyaa 3^{ffaa}

Kutaa	Jaha
Mata duree	Sassaabbii fi Qabiinsa oomisha sassaabbii boodaa
Meeshaalee barbaachisan	Fliip chaartii, maarkerii, pilaasterii, PPP (PowerPoint presentation)
Yeroo jalqabbii	2:50 (Daqiiqaa 100)
Kaayyoo kutaa kanaa	<ul style="list-style-type: none"> Xumura leenjii kanaa irratti hirmaattootni leenjichaa haala sassaabbii fi qabiinsa omisha boodaa avokaadoo baldhinaan ibsuu ni danda'uu (5')

Ibsa Gabaabaa

Silaayidii dhiheessuudhaan Sassaabbii fi Qabiinsa sassaabbii boodaa oomisha avokaadoo ilaalchisee ibsa gabaabaa dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 5**

Yaada Bu'uuraa

Yaada bu'uuraa kutaa kana keessatti argaman ilaalchisee hirmaattota gaafadhuu yaada isaanii irraa fuudhi. Kana booda silaayidii qophaa'e dhiheessii gabaabsii ibsi.

Tilmaama Yeroo: **Daqiiqaa 10**

Tartiiba 1^{ffaa}: Hirmaattoti lama lamaan friin avokaadoo bilchaatee sassaabbiif gahuu isaa kan ittiin adda baafannu mallattoolee akka tarreessan taasisi (Think-Pair-Share).

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 15**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii waa'ee oomisha sassaabuu, sadarkeessuu fi saamsuu dhiheessuudhaan ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 25**

Tartiiba 3^{ffaa}: Hiirmaatotni avokaadoon haala akkamiin nannoo isaanitti akka geejjibamuu fi kuufamu gafachuun akka mari'atan taasisi (Brainstorming).

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 15**

Tartiiba 5^{ffaa}: Silaayidii waa'ee oomisha geejjibuu fi kuusuu dhiheessuudhaan ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 20**

Tartiiba 6^{ffaa}: Guduunfaa

Haala sassaabbii fi qabiinsa oomisha boodaa avokaadoo yaadoota ijoo ibsuudhaan guduunfi. Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 5**

Kutaa	Torba
Mata duree	Haala gabaa mijeessuu
Meeshaalee barbaachisan	Fliip chaartii, maarkerii, pilaasterii, PPP (PowerPoint presentation)
Yeroo jalqabbii	5:00 (Daqiiqaa 60)
Kaayyoo kutaa kanaa	<ul style="list-style-type: none"> Xumura leenjii kanaa irratti hirmaattootni haala sirna adeemsa gabaa avokaadoo ni ibsu. (5')

Ibsa Gabaabaa

Silaayidii dhiheessuudhaan ibsa gabaabaa waa'ee gabaa avokaadoo dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 5**

Yaada Bu'uuraa

Yaada bu'uuraa kutaa kana keessatti argaman ilaalchisee silaayidii qophaa'e dhiheessii gabaabsii ibsi.

Tilmaama Yeroo: **Daqiiqaa 5**

Tartiiba 1^{faa}: Hirmaattoti garee 5tti hiramudhaan rakkoo gabaa avokaadoo fi naannoo isaaniitti eenyutti akka gurgurataa jiran akka tarreessan taasisi (Group work).

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 20**

Tartiiba 2^{faa}: Silaayidii waa'ee haala gabaa oomisha avokaadoo dhiheessuudhaan ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 20**

Tartiiba 3^{faa}: Gudunfaa

Haala gabaa oomisha boodaa avokaadoo yaadoota ijoo ibsuudhaan guduunfi. Tilmaama yeroo:

Daqiiqaa 5

Kutaa	Torba
Mata duree	Dhimmoota Hunda galeeyyii (cross cutting issues)
Meeshaalee barbaachisan	Fliip chaartii, maarkerii, pilaasterii, PPP (PowerPoint presentation), haaduu diqaalomsuu, meeshaa qonnaa
Yeroo jalqabbii	6:00 (Daqiiqaa 60)
Kaayyoo kutaa kanaa	<ul style="list-style-type: none"> Xumura kutaa kanaa irratti hirmaattootni leenjii kanaa akkaataa korniyaa, sirna nyaataa fi sirna qonaa qilleensa giddugalleessa gochuun avookaadoon oomishamuu danda'u ni ibsu. (Daqiiqaa 5)

Ibsa Gabaabaa

Silaayidii dhiheessuudhaan ibsa gabaabaa maalummaa dhimmoota hunda galeeyyii dhiheessi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 5**

Yaada Bu'uuraa

Yaada bu'uuraa kutaa kana keessatti argaman ilaalchisee silaayidii qophaa'e dhiheessii gabaabsii ibsi.

Tilmaama Yeroo: **Daqiiqaa 5**

Tartiiba 1^{ffaa}: Hirmaattoti garee 3tti hiraamuudhaan dhimmoota kanaa gadii irratti mari'atanii akka dhiheessan taasisi:

- walitti hidhamiinsa misooma avokaadoo fi koorniyaa
- walitti hidhamiinsa misooma avokaadoo fi sirna nyaataa
- walitti hidhamiinsa misooma avokaadoo fi qonna haala qillensaan wal simee

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 20**

Tartiiba 2^{ffaa}: Silaayidii waa'ee dhimmoota hunda galeeyyii dhiheessuudhaan ibsi.

Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 20**

Tartiiba 3^{ffaa}: **Gudunfaa**

Haala dhimmoota hunda galeeyyii yaadoota ijoo ibsuudhaan guduunfi. Tilmaama yeroo: **Daqiiqaa 5**

Tartiiba 4^{ffaa}: **Shaakala dirree**

Hirmaattootni laga biqilaa muduraa fi bakka dhaabbii avokaadii deemuudhaan waan baratan akka ilaalanii shaakalan taasisi.

Tilmaama yeroo: Sa'atii 3:00 (sa'atii 2:00 dirree, Sa'atii 1:00 gabaasa dhiheessu)

DUUKA DEEMTUU: Unka gamaaggama leenjii

We request your assistance in evaluating this capacity development event. As part of this evaluation, please provide us with information about your experience. The data compiled will be used to improve future capacity development events and facilitation processes. Our staff will be monitoring the overall effectiveness of capacity development events.

Participant:	Mobile Number
Gender:	Male ☐ Female ☐
Activity Code and Name	
Start date	
End date	
Training location	
Region (where you come from)	

Please rate your level of agreement as per the rating scale below (Likert). The estimated time to complete this questionnaire is 20 minutes.

Section A: Relevance (R) and Applicability (A) of the CD Event to Participant Learning Needs. Effectiveness (E) of the Training Methodology

Please use the rating scale (1 to 5) to rate your level of agreement about each statement.

- 1= Not at all 2= Somewhat relevant 3= Relevant & Applicable**
4 = Very relevant & Applicable 5= Most relevant & Applicable

Relevance and Applicability of this Event to My Work Effectiveness of the Training Methodology	Rate				
	1	2	3	4	5
A.1 The content of the training is relevant to my work. (R) የስልጠናው ይዘት ከተጨባጭ ስራዬ ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት ያለው መሆኑን ተገንዝቤያለሁ					
A.2 I will apply what I learned in this training to my work. (A) ከስልጠናው የተማርኩትን በተግባር ስራዬ ላይ ማዋል እችላለሁ					
A.3 The handout materials will be a good reference at my work. (E) የስልጠናውን ደጋፊ ማቴሪያዎች በስራላይ እንደማጣቀሻ መሳሪያነት እጠቀምባቸዋለሁ					
A.4 The training process (participatory, learner-centred, experiential) helped me to better understand the content. (E) የስልጠናው (አሳታፊ፣ አስተማሪ፣ በተሞክሮ የዳበረ) ሂደት ይዘቱን ይበልጥ እንድንገነዘብ ረድቶኛል					
A.5 I would recommend this training to my colleagues. (E) ይህን ስልጠና የስራ ባልደረቦቼም ቢያገኙ ስል እመክራለሁ					

A.6 What aspects of the training did you like best. Why?

የወደዱት የስልጠናው አሠጣጥ ዘዴ የትኛው ነው? ለምን?

A.7 What aspects of the training did you NOT like. Why?

ያልወደዱት የስልጠናው አሠጣጥ ዘዴ የትኛው ነው? ለምን?

A.8 What suggestions do you have for improving this training next time?

በሚቀጥለው ጊዜ ስልጠናውን ከአሁኑ የተሻለ ለማድረግ የሚያስችል ምን አስተያየት አለዎት

Section B: Facilitation Skill Effectiveness

Please use the rating scale (1 to 5) to rate your level of agreement about each statement.

1= Do not agree 2= Agree to some extent 3= Agree 4 = Highly agree 5= Strongly agree

Delivery of Capacity Development	Rate				
	1	2	3	4	5
B.1 Course objectives were explained to us at the outset					
B.2 An agenda was provided that described what would be learned and how.					
B.3 There was enough time for discussion. ለውይይት በቂ ጊዜ ነበር					
B.4 Everyone, including me, was able to participate freely. እኔን ጨምሮ ሁሉም ተሳታፊዎች በነፃነት የመሳተፍ እድል ነበራቸው					
B.5 The learning process was guided in a logical way to meet our learning objectives. የስልጠናው ሂደት ምክንያታዊ በሆነና የታለመለትን ግብ መምታት በሚያስችል መልኩ መመራቱን ለማስተዋል ችያለሁ					
B.6 Questions were answered with helpful real-life examples. የተጠየቁ ጥያቄዎች አግባብ ባላቸው ምሳሌዎች በማስደገፍ ተመልሰዋል					
B.7 Varied learning methods were used to keep the sessions interesting. በፓወርፖይንት የቀረቡ የስልጠና ማቴሪያዎች አቀራረብ በስልጠናው ክፍለግዜዎች ሁሉ የስልጣኞችን ፍላጎት ያነቃቁ ነበሩ					
B.8 Time was managed effectively so that all agenda items were covered					
B.9 The facilitator was friendly and approachable at all times					
B.10 The training venue provided an appropriate and comfortable learning environment. የአዳራሽና ሌሎች መስተንግዶዎች ሁኔታ ለስልጣኞች ተስማሚና ምቹ ነበሩ					

B.7 What steps could be taken by the facilitator(s) to improve this session for you?

B.8 Overall, please rate the quality of this training event.

B.9 What could we do next time to make this event better?

ስልጠናው በሚቀጥለው ጊዜ የተሻለ እንዲሆን አዘጋጆቹ ምን ማድረግ አለባቸው?

